

A NEGYVENEGYEDIK NAPON

ÁGNESNEK

virrasztalak virradatig
magas ég alatt éjszakázom

aztán a madarak megébrednek
lebegnek napraforgók
sárga tükreiben

búfelejtő borom elfogy
nincs ellened más orvosságom

a negyvenegyedik napon
eláll az eső
a negyvenkettediken mégsem
érkezem meg
a szemhéjad mögötti tájra

Szeged

PODOLSZKI JÓZSEF (1946.)

SÁRKÁNYÖLŐ

A sárkányok belülről nőnek

hét-hat nagy fejjel
és nincs egy legkisebb királyfi
ki lecsapná nyakunk
csak tömörülnek nehéz csendjeink
álomkór billeg az agyon
hogyan hosszú ujjakkal már el se érhetünk
néhány mosolyig meg a biztosító
keményült combok sugárzása alá
nincs már nemiség csak üzekvő haszon
buggyan előre nyugalom után

melyig azért el mégse juthatunk
hát top-top topogunk
nyerünk a hévben olykor szédülést
hova kirakodunk szerszámos tenyészet
asztalkáira

A sárkányok meg belülről nőnek
hét-hat nagy fejjel
és nincs egy legkisebb fi
ki lecsapná nyakunk

Újvidék

RÓZSA ENDRE (1941.)

ANYÁM ÉS ÉN

I.

Anyám a kútra ment előttem,
két tenyeréből poharat
formált. Nem sok vizet zavart:
ivott-e? Csak eltűnt az őszben.
A gyomok utána loholtak,
repedt fülekkel, szomjasan
lapultak lányomán —
mosolyaiból kilakoltat,
a szomszéd bánathoz oson,
rólam pletykáz anyám.
Míg árva csalánt gyűjt a völgyben,
erdején egy fa nem marad:
az ágas távolságokat
tűz irtja közte és közötttem.

II.

Nem értem, milyen kapukat
csaptál reám. Én kinyitottam.
Tekintetem a kulcslyukak
mélyén forog; mi zárja jobban?
Más kulcsait már rég eldobtam;
kapjam ki sírből ujjadat?

Lepattog kezéd nyoma rólam,
por kápráz; viszi a huzat!
Nap süt. Egyetlen árnyék éle
császármetszés a levegőn,
ím, az idő holt anyaméhe,
hajam kitépem — belenőt.
A könnyeimnek ki ás vermet?
Üres cellában menetelnek.

III.

Ki ácsol küszöböt a könnyeknek?
Megfelezzük az egy nyomort,
a falak csendben elköszönnek.
Koromra, téglaporos óra
háborús pincék nyílanak.
Gyökér forog padlónk alatt,
örökös órák mutatója.
Egyszer majd jut idő a jóra,
ki mindkettőnkél szabadabb,
csak ez múlna, e mai nap:
megráng a világűr korogva.
A Nap — kövel tömött torok.
Eresszettek gyomrunkba lámpát:
nincs éhség, amit ki ne hánynánk!

MÁJUS 1946

Első viharom tápora,
tündért hajhászó út pora!

Fateknőm tenger-távola,
gúnár-matrózós pocsolya!

Körte zuhant rá — bomba volt.
Legszebb korom süllyedt el ott.

Hanem ti mélyből felkapott
szoknyás körhinták, májusok!

Akácörvényből kibukott
harmonikákon fű buzog.

A kék mezőn, a gyár felett
bodor vígasság, füst legel.

Kalapács, illő zengenek:
megszületett! megszületett!

Báránfelhőket, holnapot
vattacukorból harapok.

Lelakatolt arc, múltbeli —
örömkönnnyel ki nyitja ki?

A gyöngyvirágok gyöngyvel
kisírt láng viaszcsöppjei.

Hová fut éjjel a kölyök?
Lábnnyoma fillér, elpönög.

Országos utcabál körött
bokrokból kisurran a zöld.

Körhintám fagyba-forgó ég,
düh csikorgatja tengelyét.

Vadszedercsillag, vérsötét,
izzítsd át éheim delét!

Átlőtt sisakból nőtt katáng,
dörömbölj éveink falán,

orgonagyertya, szél fuvatán
kigyúlj most: élünk még talán!

Jöjj el, május!
Vérünket átmosd!

Aki fürtjeid leszaggatta,
rügyeid elhallgattatta,
ne jöhessen zászlód lobogtatva:

a teljes gyógyulást hozd!

Budapest

SZENTMIHÁLYI SZABÓ PÉTER

ÓLOMSÚLYOS VÉRTBEN

Oh, apám, anyám, itt állunk ólomsúlyos vértben,
vaseszimában, vassisakban, vasbuzogánnyal,
rozsdás vasaink csörögnek, szívem csörömpöl,
de a harcra szólító parancs még nem érkezett meg,
nagy Achilléusz sátrából meztelen, néma drótok
és rejtelmes susogások szálltanak föl az éjjel.

Oh, valahol csatazaj van, valahol üvöltenek is,
valahol ti is nyögtök s meghaltok ebben az időben,
de én csak állok, de oh, mi csak állunk, mert
nem jön a parancs és nem szabad nekiindulni.
Mi vagyunk a tartalék, mi vagyunk a páncélos jövő,
a mi magyunk még nem vetették asszonyi ölbe,
egyre nehezebb ez a vért, ez már nem véd ki csapást.

Ez a vért súlyos pókháló, bizalmatlanságból szöve,
ezt a csatát helyettünk, de nélkülünk veszti el,
pedig dadogni és tévedni és visszafelé futni tudnánk
mi is. Zászlónk selyme ránk tekeredve megfojt, és
mégsem adják a kezünkbe, kardjaink súlyosak és
legjobb műhelyeinkben tompították őket, oh, apám,

anyám, mintha az ellenség a ti hangotokon szólna!